

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM
BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST – Bosanski jezik**

1. Bosanski standardni jezik je prošao kroz koliko razvojnih faza?
  - a) 10
  - b) 7
  - c) 5
2. Dopunite rečenicu: Prvi rječnik na području današnje Bosne napisao je _____, godine _____, te ga nazvao _____.
3. Pomenuti rječnik je pisan na:
  - a) arabici
  - b) bosančici
4. Koliko padeža ima bosanski jezik:
  - a) 6
  - b) 4
  - c) 7
5. Napišite koliko ima akcenata bosanski jezik i koji su:
_____
6. Podvucite pravilno napisane oblike u vezi s pisanjem glasa h: gruhati, snaja, mahrama, istorija, mehko, muva.
7. Napisati navedene riječi uz pravilnu upotrebu i, je, ije, e:
Vreme-
Deo-
Rečenica-
Pripovetka-
8. Jednosložne riječi mogu imati samo (dopunite rečenicu): _____
9. Akcentiraj sljedeće riječi: vrt, tetiva, kost, sloboda.
10. Zaokruži tačan odgovor u vezi sa pisanjem velikog slova:
  - a) Vrelo Bune, Studentski trg, Ulica šehida
  - b) Vrelo bune, studentski Trg, ulica Šehida
11. Složenice se pišu kao:
  - a) jedna riječ
  - b) dvije riječi
12. Riječi koje u bosanskom jeziku počinju sa AUTO, FOTO I RADIO pišu se kao:
  - a) složenice
  - b) plusloženice
13. Podvucite pravilno napisane riječi:
  - a) basno pisac, nemogu, tamno plav
  - b) basnopolisac, ne mogu, tamnoplav
14. Napisati izraze za sljedeća zanimanja:
Žena ministar –

Žena voditelj –
Žena kolega –

15. Poštovani gospodine:
a) obraćam Vam se
b) obraćam vam se
16. Navedene glagole upotrijebiti u obliku kako se koriste u bosanskom jeziku:
Reagovati –
Koncentrisati –
Definisati –
17. Podvucite pravilno napisane rečenice:
a) Objaviće svoju zbirku pjesama. - Objavit će svoju zbirku pjesama.
b) Uvečer će stići ona. – Uveče će stići ona.
18. Pravilno upotrijebiti imenicu Mujo u sljedećim rečenicima:
Nije dobro _____ (Mujo).
Dolazim od _____ (Mujo).
Želim vidjeti _____ (Mujo).
19. Podvucite pravilan niz:
a) Ne učim, ne mogu, nebriga
b) Ni sam, ne ću, ne moj
c) Ne sloga, neznam, nemam
20. U kojoj rečenici je tačka pravilno upotrijebljena:
a) On je svoj album najavio za proljeće 2010 godine
b) On je svoj album najavio za proljeće 2010. godine.
21. Zarezom se odvajaju:
a) rječice
b) prilozi
c) veznici
22. U sljedećem nizu odvojiti sonante: K, L, LJ, O, P, R, S, N, NJ. _____
23. Koje glasovne promjene su izvršene u imenici pedeset?
_____
24. Napisati zubne suglasnike: _____
25. Koja glasovna promjena je izvršena u imenici pruće: _____
26. Napišite vokativ jednine i nominativ množine imenice junak i navedite koje glasovne promjene se vrše: _____
27. Navedite koje glasovne promjene se vrše u komparativu pridjeva blag i tih:
_____
28. Promjena glagola po licima zove se:
a) deklinacija
b) konjugacija
29. U kojem padežnom obliku je napisana riječ družo – zaokruži tačan odgovor:
a) dativ

- b) vokativ
  - c) lokativ
30. Pravilan oblik futura I glagola NOSITI glasi:
- a) nosit ću
  - b) nositću
  - c) nositi ću
  - d) nositiću
31. Imenice vijek i stoljeće su:
- a) Sinonimi
  - b) Antonimi
  - c) Homonimi
  - d) Glagoli
32. Koliko ima morfema u riječi prevršiti?
- a) Tri
  - b) Četiri
  - c) Pet
33. U kojem je padežu riječ ulici u rečenici Na ulici ima puno papira?
- a) U dativu
  - b) U akuzativu
  - c) U lokativu
34. Pravilno napisati sljedeće prisvojne pridjeve:
- a) mostarski
  - b) sandzaklijin
  - c) novopazarkin
35. Napisati (slovima) brojeve u zagradi:
- a) Teško se odvojila _____ (2) dječaka
  - b) Rekao sam _____ (5) muškaraca da istupe.
  - c) Očekivao sam veću ocjenu od _____ (3) učenica.
36. Napisati komparativ pridjeva: lijen, mehak, crn. _____
37. Napisati u kom padežnom obliku se nalaze podvučeni primjeri:
- a) Iznad grada je letjela lasta.
  - b) Alma voli čitati knjige.
38. Riječ sestri u rečenici Kupila sam poklon sestri je:
- a) subjekat
  - b) predikat
  - c) objekat
39. Suprotni veznici su:
- a) ili
  - b) a, ali, nego, već
  - c) i, pa, te, ni, niti.
40. Službu riječi u rečenici imaju (dopunite iskaz):
-
41. Podvuci attribute u rečenicama:
- a) Emina je lijepa i mudra djevojka.
  - b) Vrijedni pekar mijesi ukusan hljeb.

42. Glavni rečenični član je: _____
43. Podvucite priloge za vrijeme u datom nizu: tamo, danas, zato, iznad, jučer.
44. U rečenici: Moj rođak Izet, najbolji student medicine, dobio je posao, podvuci apoziciju.
45. Šta su sinonimi? Navedite primjere!
- _____
- _____
46. Zaokruži pravilno napisano:
a) Rad s korisnicima od 8 do 18.
b) Rad s korisnicima 8–18.
c) Rad s korisnicima od 8–18.
47. Napišite skraćenice sljedećih riječi: doktor, hafiz, profesor, prevodilac.
- _____
48. Ako kažemo piju-piju ili av-av, koju stilsku figuru smo upotrijebili? _____
49. Koje godine je postignut Bečki književni dogovor:
a) 1830.
b) 1840.
c) 1850.
50. Podvucite augmentative u datom nizu: sobetina, detence, loptica, glavurina, ljudina, ručica.

**PITANJA ZA TEST POSEBNIH ZNANJA ZA STUDIJSKI PROGRAM
BOSANSKI JEZIK I BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST - Bošnjačka književnost**

- Najstariji spomenik napisan bosančicom nastao u XX vijeku je:
  - Humačka ploča
  - Samuilov natpis
  - Miroslavljevo jevanđelje
- Pismo matufovača je varijanta arapskog pisma prilagođeno fonetskom pravopisu bosanskog jezika, a drugi naziv mu je:
  - Abeceda
  - Arebica
  - Azbuka
- Arebicom je pisana književnost koja nosi naziv:
  - Alhamijado
  - Divanska
- Jedini poznati ženski autor bošnjačke alhamijado književnosti je bila:
  - Umihana Čuvidina
  - Husnija Redžepova
  - Hanka Paldum
- Na kojim jezicima je pisana divanska književnost:
  - bosanski, turski, arapski
  - turski, arapski, perzijski

- c) turski, iranski, arapski
6. Ko je autor *Mesnevi*je?
- a) Abdurrahman Džami
  - b) Šerif-paša Bajazidagić
  - c) Dželaludin Rumi
7. Šta su hićaje?
- a) historijsko-religiozna predanja o Božijim poslanicima
  - b) kratke prozne vrste o natprirodnim bićima
  - c) poučne priče iz svakodnevnog života
8. Koje godine je napisana Kulinova povelja?
- a) 1631.
  - b) 1819.
  - c) 1189.
9. Najpoznatija bošnjačka lirski pjesma nastala u gradovima tokom prvih stoljeća osmanske vlasti u Bosni zove se:
- a) elegija
  - b) sevdalinka
  - c) oda
10. Najstariji i najobimniji zbornik narodnih pjesama sa južnoslavenskih prostora naziva se:
- a) Hvalov zbornik
  - b) Povelja kralja Tvrtka
  - c) Erlangenski rukopis
11. Avdo Međedović ispjevao je poznati ep:
- a) Ženidba Smailagić Meha
  - b) Ilijada i Odiseja
  - c) Pjesmu o Rolandu
12. Poznati Ljetopis djelo je:
- a) Muhameda H. Uskufija
  - b) Mula Mustafe Bašeskije
  - c) Mehmed-bega Kapetanovića Ljubuškog
13. Časopis pokrenut 1900. godine namijenjen bosanskim muslimanima s podnaslovom *List za pouku i zabavu* čiji su pokretači bili Edhem Mulabdić, Safvet-beg Bašagić, Osman Nuri Hadžić, Hilmi efendija Muhibić i Riza-beg Kapetanović, nosi naziv:
- a) Behar
  - b) Biser
  - c) Gajret
14. Misao ili ideja koju pisac posredno, putem svog djela upućuje čitaocima je:
- a) književna poruka
  - b) ideja
15. Retorička figura kojom se na neobičan način izražava nešto što je protivurečno naziva se:
- a) slovenska antiteza
  - b) paradoks
16. Stilska figura kojom se nekom predmetu, biću, pojavi i radnji pripisuje neka osobina koja je preuveličana naziva se:
- a) gradacija
  - b) hiperbola

c) oksimoron

17. Roman „Derviš i smrt“ napisao je _____.

18. Metafora je:

- a) odstupanje od uobičajenog reda riječi
- b) stilska figura poznata kao skraćeno, skriveno poređenje

c) olakšana upotreba simbola

19. Svakome od navedenih djela pridruži pripadajućeg autora (Meša Selimović, Derviš Sušić):

- a) Derviš i smrt _____
- b) Pobune _____
- c) Hodža strah _____
- d) Tvrđava _____

20. Enciklopedija sandžačkobošnjačke književnosti autorsko-priredivačko je djelo autora

- a) Jahje Fehratovića
- b) Sanjina Kodrića
- b) Jasmine Ahmetagić

21. Knjiga koja se bavi tumačenjem etnogeneze bošnjačkog naroda *Drevna Bosna* djelo je akademika:

- a) Fatmira Bačija
- b) Muamera Zukorlića
- c) Muhameda Filipovića

22. Pripovijetku *U bosanskoj kafani* napisao je

- a) Isak Samokovlija
- b) Zija Dizdarević
- c) Meša Selimović

23. Koji od navedenih književnih pokreta ne pripada avangardi

- a) ekspresionizam
- b) nadrealizam
- c) gongorizam

24. Nakon humanizma i renesanse slijedi

- a) barok
- b) klasicizam
- c) realizam

25. Etape u razvoju dramske radnje su ekspozicija, zaplet, kulminacija, peripetija i rasplet.

- a) da
- b) ne

26. Nauka o književnosti dijeli se na teoriju književnosti, historiju književnosti, književnu kritiku.

- a) ne
- b) da

27. Jedini bosanskohercegovački dobitnik Nobelove nagrade za književnost je

- a) Ivo Andrić
- b) Dževad Karahasan
- c) Nedžad Ibrišimović

28. *Sinoć kad se vraćah iz topla hamama,*

Prođoh pokraj bašče staroga imama. – uvodni su stihovi pjesme *Emina*. Ko je autor te pjesme?

- a) Hamza Humo
- b) Aleksa Šantić

- c) Svetozar Ćorović
29. Sonetni vijenac je:
- skup četrnaest soneta sa završnim petnaestim sonetom koji je sastavljen od početnih stihova svih prethodnih soneta
  - trop koji označava stupnjevanje, nizanje riječi ili predodžbi od slabije do najjače i obrnuto
  - vrsta epske pjesme u kojoj se fabularni elementi prepliću s neposrednim lirskim izricanjem
30. Glavni lik romana *Grozdanin kikut* je:
- Grozdan
  - Grozdana
  - Ozren
31. Kako se zove Ahmedov prijatelj u romanu *Derviš i smrt*:
- Hasan
  - Ishak
  - Harun
32. Koje djelo ne pripada navedenom autoru:
- U bosanskoj kafani* Zija Dizdarević
  - K. und K. goveda* Hasan Kikić
  - Pobune* Meša Selimović
33. Ahmet i Aiša nesretni su zaljubljenici iz kojeg romana:
- Pod drugim suncem
  - Minka
  - Zeleno busenje
34. Sklonost prema književnom radu prvi put je pokazao je u gimnazijskim danima. Tada je napisao zbirku soneta „Ocvale primule“. O kom autoru je riječ?
- Skender Kulenović
  - Alija Dubočanin
  - Muhamed Abdagić
35. Koje godine je postignut Bečki književni dogovor?
- 1830.
  - 1850.
  - 1840.
36. Nakon folklornog romantizma i prosvjetiteljskog realizma pod utjecajem turskih modernista i Matoša uvodi modernu u bošnjačku književnost. O kom piscu je riječ?
- Musa Ćazim Ćatić
  - Safet-beg Bašagić
  - Edhem Mulabdić
37. *Mevlud* Saliha Gaševića pripada:
- alhamijado književnosti;
  - književnosti na orijentalnim jezicima;
  - epistolarnoj književnosti.
38. Koji roman Nedžada Ibrišimovića je objavljen 1968. godine?
- Vječnik
  - Ugursuz
39. Hasan-dedo i Alija su junaci kog romana:
- Minka

- b) Istočni divan
  - c) Legenda o Ali-paši
40. Radnja romana Dževada Karahasana smještena u srednji vek prati tri zasebne, ali tematski i motivski povezane priče o islamskim misticima različitih epoha: El-Mukaffi, El-Halladžu i El-Tevhidiju. O kom romanu je riječ?
- a) Istočni divan
  - b) Što pepeo priča
  - c) Noćno vijenje
41. Irfan Horozović smatra se začetnikom postmodernističke poetike bosanskohercegovačke književnosti kao pjesnik, dramatičar i pripovjedač. Pisao je različite književne žanrove koji uključuju i književnost za djecu. Roman koji govori o neobičnom psu nosi naziv:
- a) Talhe ili šedrvanski vrt
  - b) Vauvan
42. Minja i Dinko junaci su kog romana Nure Bazdulj-Hubijar?
- a) Ruža
  - b) Amanet
44. Kada govorimo o osnovnoj, preovlađujućoj temi, ideji koja se ponavlja, koja je misao vodilja onda govorimo o:
- a) simbolu
  - b) metonimiji
  - c) lajtmotivu
45. Ostao je poznat po divnim zbirkama pripovijedaka i svojim romanima u kojima slika narod svog rodnog kraja, a jedan od nadimaka mu je i Čamilion. O kom autoru je riječ?
- a) S. Gudževiću
  - b) Ć. Sijariću
  - c) H. Bašiću
46. Emina Zuhrić Minka glavna je junakinja romana koji potpisuje:
- a) Abdurezak Hivzi Bjelevac
  - b) Petar Kočić
  - c) Safet-beg Bašagić
47. Nakon renesanse slijedi:
- a) realizam
  - b) antika
  - c) romantizam
  - d) barok
48. Ekspresionizam se javlja početkom:
- a) 18. vijeka
  - b) 19. vijeka
  - c) 20. vijeka
  - d) 16. vijeka
49. Narodno predanje kaže da je Kazivar tajna knjiga u kojoj se kazuje sve o svemu. Istoimenu pjesmu napisao je:
- a) Sinan Gudžević
  - b) Šaban Šarenkapić
  - c) Ismet Rebronja

50. Glavne karakteristike ovih pjesama su naracija, postojanje naratora, opširnost, objektivnost, vremenska distanca, retrospektiva. O kojoj vrsti pjesama je riječ:

- a) ljubavne
- b) rodoljubive
- c) epske
- d) elegije

RJEŠENJA – BOSANSKI JEZIK

1. c)
2. Muhamed Hevai Uskufi. 1631 godine, Potur Šahidija.
3. a)
4. c)
5. Ima 4 akcenta (kratkosilazni, dugosilazni, kratkouzlazni, dugouzlazni).
6. gruhati, mahrama, mehko.
7. vrijeme, dio, rečenica, pripovjetka.
8. Jednosložne riječi mogu imati samo silazne akcente.
9. Odgovor: vřt, tetíva, kôst, slobòda.
10. a)
11. a)
12. a)
13. b)
14. Odgovor: ministrica, voditeljica, kolegica.
15. a)
16. Odgovor: reagirati, koncentrirati, definirati.
17. Druga: Objavit će svoju zbirku pjesama. Prva: Uvečer će stići ona.
18. Odgovor: Muji, Muje, Muju.
19. a)
20. b)
21. a)
22. L, Lj, R, N, Nj.
23. Pedeset (nastanak: pet + deset - ped +deset) Glasovne promjene koje se vrše su: 1. jednačenje suglasnika po zvučnosti i 2. gubljenje suglasnika.
24. Odgovor. d, t, z, s, c.
25. Pruće (nastanak: prut + je - pručé) glasovna promjena koja se vrši je jotovanje.
26. Junak - junače - junaci (nastanak: k u č palatalizacija i k u c sibilizacija).
27. Nastanak: Blag + ji - blaži, tih + ji - tiši, jotovanje.
28. b)
29. b)
30. a)
31. a)
32. a)
33. c)
34. mostarski, Sandžaklijin, Novopazarkin.
35. Odgovor: dvaju, peterici, triju.
36. ljen - ljenji ili ljenjiji, mehak - mekši, crn - crnji.
37. grada - genitiv, knjige - akuzativ.
38. c)
39. b)
40. Odgovor: subjekat, predikat, objekat, atribut, apozicija, priloške odredbe.
41. Atributi: lijepa, mudra, vrijedni, ukusan.
42. Odgovor: Predikat.
43. Odgovor: danas, jučer.
44. Apozicija: najbolji student medicine.
45. Sinonim riječ istog značenja. Primjeri: kuća - dom, učenik - đak.
46. a i b.
47. Doktor (dr.), hafiz (hfz.), profesor (prof.), prevodilac (prev.).
48. Onomatopeju – oponašanje zvukova iz prirode.
49. c)
50. Odgovor: sobetina, glavurina, ljudina.

RJEŠENJA - BOŠNJAČKA KNJIŽEVNOST

1.	a)	47.	d)
2.	b)	48.	c)
3.	a)	49.	c)
4.	a)	50.	c)
5.	b)		
6.	c)		
7.	a)		
8.	c)		
9.	b)		
10.	c)		
11.	a)		
12.	b)		
13.	a)		
14.	a)		
15.	b)		
16.	b)		
17.	Meša Selimović		
18.	b)		
19.	Derviš i smrt – Meša Selimović		
	Pobune – Derviš Sušić		
	Hodža strah - Derviš Sušić		
	Tvrđava – Meša Selimović		
20.	a)		
21.	b)		
22.	b)		
23.	c)		
24.	a)		
25.	a)		
26.	b)		
27.	a)		
28.	b)		
29.	a)		
30.	c)		
31.	a)		
32.	c)		
33.	c)		
34.	a)		
35.	b)		
36.	a)		
37.	a)		
38.	b)		
39.	c)		
40.	a)		
41.	b)		
42.	a)		
43.	a)		
44.	c)		
45.	b)		
46.	a)		